

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Noerhte-Trööndelagen fylhkenålma

Forvaltningsplan for Ausvasstormyra naturreservat i Namsskogan kommune

2017 - 2027

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

miljøvern avdelingen

RAPPORT

2017 - 5

TITTEL:

Forvaltningsplan for Ausvasstormyra naturreservat

DATO:

21. april 2017

FORFATTER:

Marie Uhlen Maurset

ANT. SIDER:

26

Refereres som: Maurset, M. U.. 2017. Forvaltningsplan for Ausvasstormyra naturreservat. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Miljøvern avdelingen. Rapport 2017-5. 26 s.

AVDELING/ENHET

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag,
Miljøvern avdelingen

ANSV. SIGN:

Bjørnar Wiseth (sign)
(Miljøverndirektør)

EKSTRAKT

Forvaltningsplanen er utformet med tanke på å rettlede forvaltningen av naturreservatet slik at verneformål og verneverdiene opprettholdes. Planen er utformet i samsvar med verneforskriften, der forvaltningsutfordringer, saksbehandlingsrutiner og retningslinjer for brukerinteresser står beskrevet i forvaltningsplanen. Forvaltningsplanen skal være et praktisk hjelpemiddel for forvaltningsmyndigheten og gi forutsigbarhet til brukere av området.

Stikkord: Ausvasstormyra.
naturreservat. Namsskogan.
naturforvaltning.

Innhold

Forord	4
1 Innledning	5
1.1 Verneformål	5
1.2 Områdebeskrivelse	5
1.2.1 Vegetasjon	6
2 Naturmangfoldloven	7
3 Historikk	7
3.1 Verneprosess	7
3.2 Brukshistorie	7
4 Dagens status	8
4.1 Kunnskapsstatus	8
4.2 Verneverdier	8
4.2.1 Arter	9
4.2.2 Naturtyper	9
4.3 Bruk av området	10
5 Forvaltning av Ausvasstormyra naturreservat	11
5.1 Trusler mot verneverdiene	11
5.2 Forvaltningsutfordringer	11
5.3 Overvåking og tiltak	12
5.3.1 Skjøtsel	12
5.4 Retningslinjer for brukerinteresser	13
5.4.1 Reindrift og samiske interesser	13
5.4.3 Landbruk	14
5.4.5 Jakt og fiske	15
5.4.6 Friluftsliv	15
5.4.7 Redning og øvelser	17
6 Saksbehandling	17
6.1 Dispensasjonssøknader	17
7 Kilder	18
Vedlegg 1. Verneforskrift	19
Vedlegg 2. Beskrivelse av kjerneområder	23
Vedlegg 3. Miljørettsprinsipper ved saksbehandling	24
Vedlegg 4. Bruk av naturmangfoldloven §§ 8-12	25

Vedlegg 5. Bevaringsmål med tilstandsvariabler	26
--	----

Forkortelser:

FMNT – Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

SNO – Statens naturoppsyn

Forord

Ausvasstormyra naturreservat ble vedtatt opprettet i 1988 og utvidet i 2011. Det ble meldt oppstart med forvaltningsplanarbeidet i oktober 2012, og forvaltningsplanen ble utarbeidet høsten 2016 og våren 2017. Namsskogan kommune overtok forvaltningsmyndigheten for Ausvasstormyra naturreservat 1. april 2017. I samråd med kommunen er forvaltningsplanen ferdigstilt av Fylkesmannen.

Formålet med vernet av Ausvasstormyra naturreservat er å bevare et variert og lite påvirket myrkompleks med randsoner av skog. Forvaltningsplanen skal være et hjelpemiddel for å opprettholde verneformålet og fremme verneverdiene i naturreservatet. Forvaltningsplanen er utarbeidet innenfor verneforskriftens rammer, og skal gi brukere av området forutsigbarhet. Forvaltningsplanen skal videre fungere som veiledning for forvaltningsmyndigheten og beskrive saksbehandlingsrutiner. Forvaltningsplanen er ikke et juridisk bindende dokument, men skal avklare forholdet til verne- og brukerinteresser i naturreservatet.

Forvaltningsplanen skal revideres hvert 10. år, men kan revideres tidligere ved behov.

Forsidefoto: Dikkelmyra, av Eldar Ryan.

1 Innledning

1.1 Verneformål

Verneformålet til Ausvasstormyra naturreservat (ifølge § 1, vedlegg 1)

Formålet med naturreservatet er å verne et variert og lite påvirket myrkompleks med randsoner av skog i indre deler av fylket. Med sin variasjon i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser har området særlig betydning for naturmangfold.

Store myrarealer har ekstremrik vegetasjon, og kalkåren gjennom området gir også rik skogvegetasjon. Området har mosaikk av bekkedrag, skogdrag og myr. En bekkekløft med høgstaudeskog og lågurtskog inngår.

Området har særskilt naturvitenskapelig verdi gjennom betydelig areal med ekstremrik bakkemyrvegetasjon.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Ausvasstormyra ble vedtatt vernet i 1988, men verneområdet ble utvidet med naturlige overgangs- og kantsoner i 2011. Det utvidede naturreservatet dekker også nøkkelbiotoper i skog. Formålet med vernet er å bevare et variert og lite påvirket myrkompleks med randsoner av skog. Fra og med 1. april 2017 er Namsskogan kommune forvaltningsmyndighet for Ausvasstormyra naturreservat.

1.2 Områdebeskrivelse

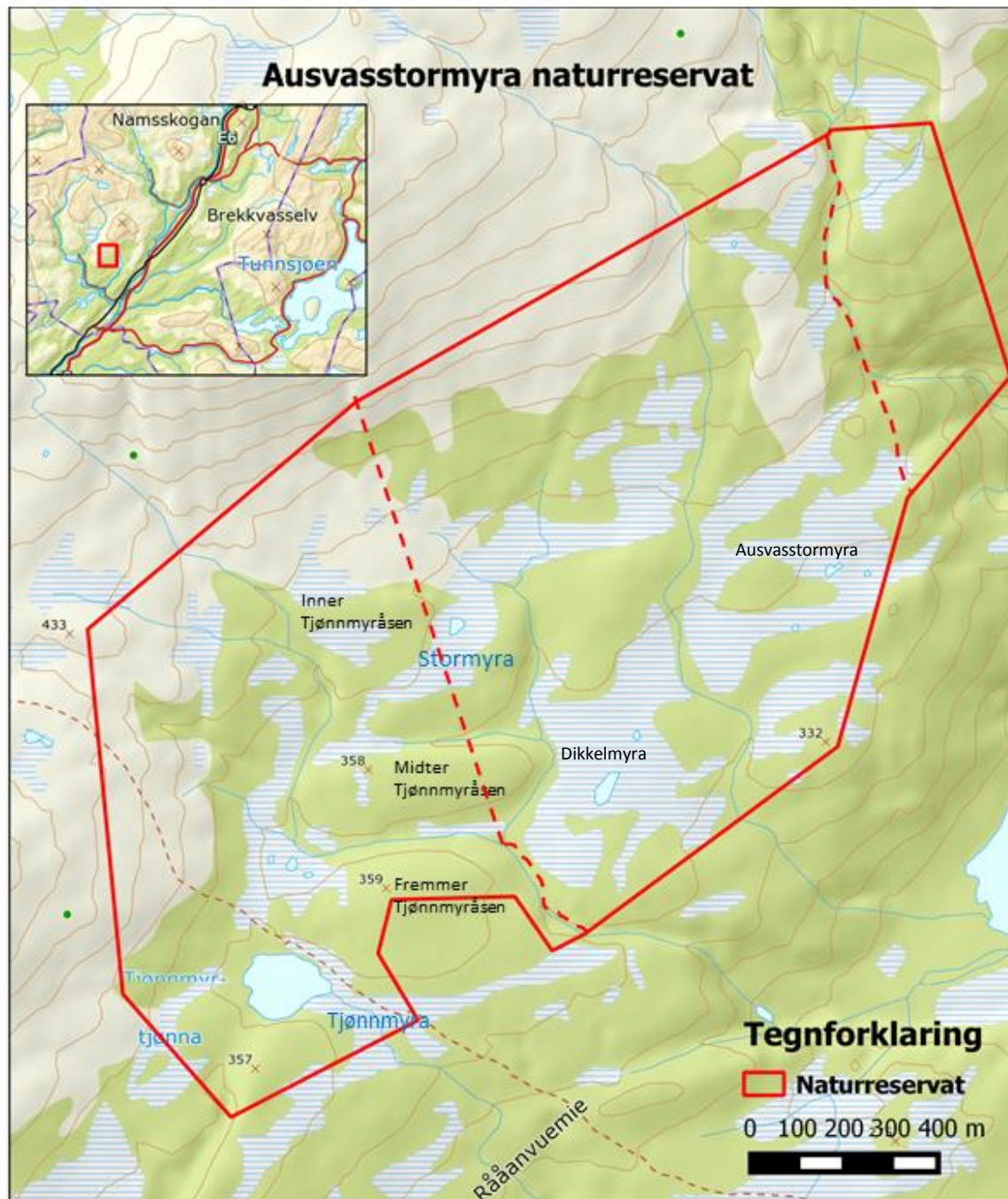
Ausvasstormyra naturreservat ligger sør i Namsskogan kommune og dekker et areal på 2 256 dekar. Området ligger i overgangen mellom skog- og fjellterreng, 283 – 465 m.o.h. Naturreservatet berører gnr./bnr. 51/1 der Statskog SF er grunneier. Området ligger i nordboreal vegetasjonssone og i svakt oseanisk vegetasjonsseksjon (Moen 1998).

Tekniske inngrep

- Merket sti gjennom området

Figur 1. Merket sti gjennom Ausvasstormyra naturreservat Foto: Eldar Ryan, FMNT.

Figur 2. Ausvasstormyra naturreservat i Namsskogan kommune. Rød stiplet linje markerer grensen for det gamle naturreservatet, opprettet i 1988, mens smal stiplet linje markerer sti. Rød heltrukken linje markerer nåværende naturreservat, opprettet i 2011.

1.2.1 Vegetasjon

Naturreservatet består av en mosaikk av bekkedrag, skogsdrag og myrelementer. Rik myr utgjør mye av arealet, der store deler inneholder ekstremrik vegetasjon. Her finnes bakkemyr, flatmyr og strengmyr der flere kalkkrevende karplanter er funnet.

Ausvasstormyra i nordøst har mye bratt, ekstremrik bakkemyrvegetasjon, mens Dikkemyra i sør har mer fattig og intermediær vegetasjon. Det går en kalkåre gjennom området som også gir opphav til rik skogvegetasjon (Moen mfl. 1983). Ausvasstormyra var fra gammelt av

en viktig slåtte-myrr som ble slått frem til ca. 1950. Det er også mulig at flere av de andre myrene har blitt slått, men Ausvasstormyra er trolig den viktigste (pers. med. Dag-Inge Øien, NTNU Vitenskapsmuseet).

Myr - begrepsforklaring

Rikmyr

Myr som får næringstilførsel fra næringsrikt grunnvann. Myrer som får næringstilførsel fra grunnvannet kalles *jordvannsmyrer* og er mer eller mindre næringsrike avhengig av mineralinnholdet i grunnvannet. Myra graderes gjerne i næringskalaen; fattigmyr, intermediær myr, rikmyr og ekstremrikmyr.

Bakkemyr

Myr i hellende terreng (> 3°) som er i kontakt med grunnvann i bevegelse (Artsdatabanken 2016).

Flatmyr

Myr med plan overflate som er i kontakt med stillestående grunnvann (Artsdatabanken 2016).

Strengmyr

Myr med «strengmønster» som veksler mellom våte grøfter og hevede, tørrere partier.

Slåttemyr

Mange kalkrike myrer har tidligere blitt slått som en del av utmarksutnyttelsen. Denne formen for hevd har ført til en utvikling av et særegent og rikt artsmangfold (Miljødirektoratet 2015).

2 Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven §§ 8-12 skal (i henhold til § 7) legges til grunn som retningslinjer for vedtak som berører naturmangfold. I vedlegg 4 står det beskrevet hvordan disse prinsippene er brukt i utformingen av forvaltningsplanen.

3 Historikk

3.1 Verneprosess

Ausvasstormyra ble vernet i 1988 med bakgrunn i ekstremrik myrvegetasjon. Avgrensingen til naturreservatet ble i ettertid vurdert som lite optimal fordi kantsoner og naturlige overgangssoner vestover er avskåret. Naturreservatet ble derfor utvidet i 2011 for å bedre arronderingen og sikre randsonene mot myra. Utvidelsen forsterker naturreservatet ved at økologiske strukturer som omfatter mosaikk av bekke- og skogdrag, myrelementer og små skogshauger ble tatt med i verneområdet.

3.2 Brukshistorie

Reindrift

Naturreservatet inngår i et område som fra gammelt av har vært et svært viktig område for reindrift. Gode og allsidige beiter for rein, der laven i gammel skog fungerer som nødfôr når

beitene låser seg på vinteren, er grunnen til at området i lang tid har vært et viktig beiteområde. I tillegg er vegetasjonen i området svært rik, noe som gir tidlig og rikt grøntbeite i sørvendte skråninger om våren.

Skogdrift

Det finnes ungskogfelt på deler av Fremmer Tjønnyråsen. Dette området er derfor ikke tatt med i verneområdet. Det har tidligere vært drevet omfattende skogsdrift i området.

Slåttemyrer

Ausvasstormyra er en gammel slåttemyr som ble slått frem til 1950-tallet. Dette har vært ei viktig slåttemyr for gårdene i Strompedalen. Myra er svært rik. (naturbase 2016). Flere av de andre myrene har også trolig vært slått (Moen mfl., 1983; pers. med. Dag-Inge Øien, NTNU Vitenskapsmuseet).

4 Dagens status

4.1 Kunnskapsstatus

Myrpartiene i området ble i 1972 undersøkt av forskere fra NTNU Vitenskapsmuseet i forbindelse med verneplanen for myr på 1980-tallet (Moen mfl. 1983). Slåttemyr er en prioritert naturtype, og det finnes i dag et solid kunnskapsgrunnlag og utbredelse, økologiske forhold og skjøtelsesmetoder for denne naturtypen, deriblant gjennom handlingsplanen for slåttemark (DN 2009). Etter at Ausvasstormyra ble vernet i 1988 har det blitt gjennomført registrering av nøkkelbiotoper i området (Korbøl 2003). I forbindelse med verneprosessen rundt utvidelsen av naturreservatet har Åarjel-Njaarke sijte kommet med erfaringsbasert kunnskap om beitekvalitet og reindriften i området. Denne kunnskapen danner grunnlaget for forvaltningen-, og utarbeidelsen av forvaltningsplanen, for Ausvasstormyra naturreservat. Myrundersøkelsene er imidlertid ganske gamle, og det er derfor behov for en ny vegetasjonskartlegging i naturreservatet.

4.2 Verneverdier

Kjerneområder

Kjerneområder er biologisk viktige områder innenfor verneområdet. Slike områder inneholder gjerne større tettheter av rødlistearter, nøkkelelementer eller indikatorarter enn resten av arealet, og består ofte av viktige- eller rødlista naturtyper.

4.2.1 Arter

Karplanter

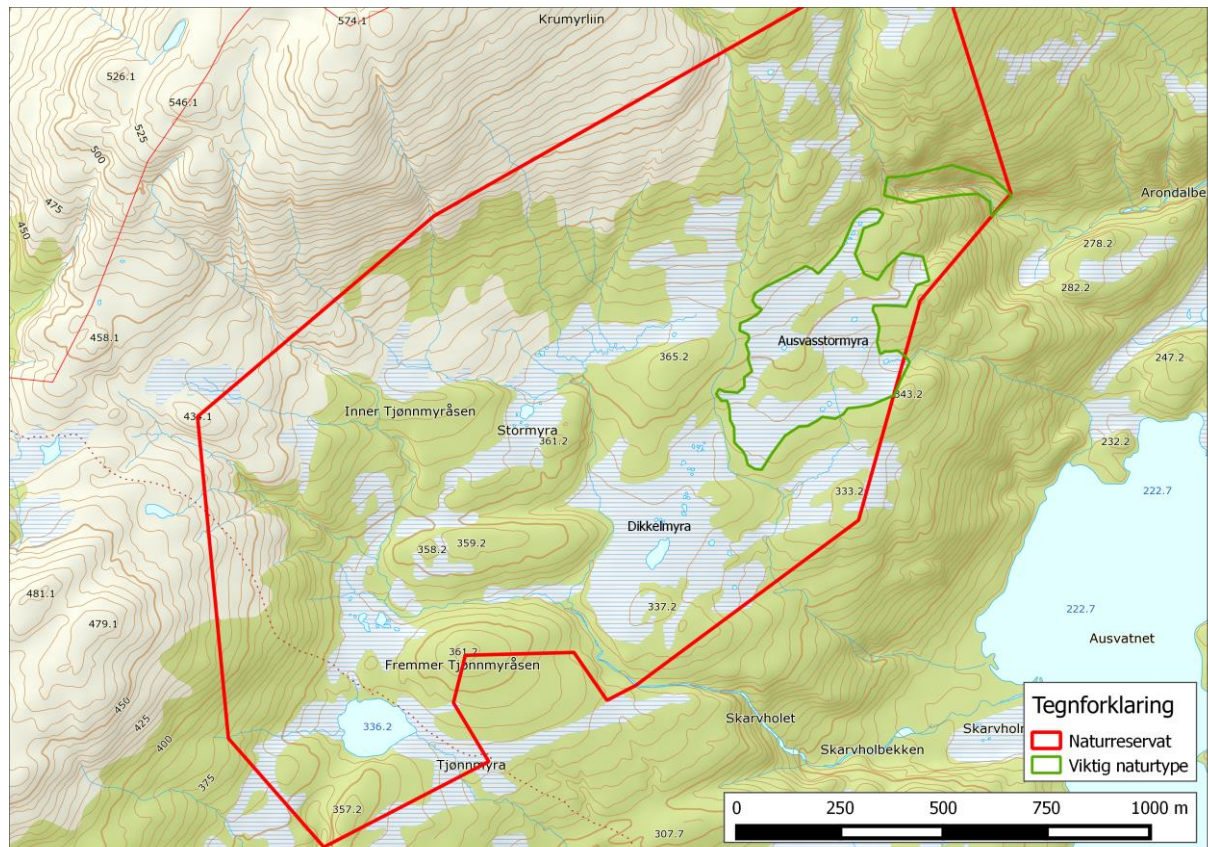
Vi er ikke kjent med at det har vært gjennomført nyere registreringer av karplanter, sopp eller lav i naturreservatet. Moen mfl. (1983) fant en rekke basekrevende karplanter under myrundersøkelsen i 1982, deriblant myrhårstarr, grasmarihånd, linmjølke og brudespore.

4.2.2 Naturtyper

Det er registrert to viktige naturtyper i Ausvasstormyra naturreservat. Den ene naturtypen er markert i kartet i figur 4 og består av slåtte- og beitemyr. Den andre registrerte naturtypen dekker hele det gamle naturreservatet (figur 2) og består av rikmyr. Denne naturtypen har imidlertid en ukorrekt avgrensning, og nye registreringer er nødvendig for å avgrense naturtypen bedre. Vi vet imidlertid at store deler av dette området består av rikmyr, og at det derfor også er knyttet store biologiske verdier til områder utenfor slåtte- og beitemyra som er markert i figur 4.

Nøkkelbiotoper

Korbøl (2003) Registrerte to nøkkelbiotoper i området; bekkekløften langs bekken nordøst i naturreservatet og Skarvholbekken (utenfor naturreservatet). Selve bekkekløften (Austvatnet NV) består av mange bergvegger, noen med overheng, mens vegetasjonen består av åpen skog på høgstaudemark. Det var lite død ved i området på registreringstidspunktet.

Figur 3. kartet viser registrerte naturtyper og nøkkelbiotoper (grønn linje) i Ausvasstormyra naturreservat.

4.3 Bruk av området

Reindrift

Naturreservatet ligger i Åarjel-Njaarke sijte og brukes av Toven-gruppen. Området ligger få kilometer øst for reindriftsanlegget i Strompedalen. Området er kalvingsland og brukes ellers både vår, sommer og høst. Det hender også at noe rein overvintre i dette området.

Området består av rikt grøntbeite, noe som gjør dette til et viktig vårbeite da vegetasjonen kommer tidlig frem i sørvendte lier. Laven i gammel skog fungerer også som godt nødbeite om vinteren, da snø og is kan føre til at beitet på bakken låses flere steder. Det finnes ingen permanente reindriftsanlegg i naturreservatet, men det går flere trekk- og flyttleier i området. I forbindelse med reindriften brukes snøscooter langs disse traséene, og på barmark brukes terrengsykkel der det er mulig.

Husdyrbeite

Området brukes som bufebeite i regi av Namsskogan beitelag.

Jakt og Fiske

Det foregår jakt på elg og småvilt i Ausvasstormyra naturreservat. Jakt og fiske administreres av Statskog SF.

Friluftsliv

Det går en merket tursti gjennom naturreservatet. Strompedalsmarsjen arrangeres årlig langs denne turløypa i regi av Trones IL.

5 Forvaltning av Ausvasstormyra naturreservat

Naturmangfoldloven er sentral i forvaltningen av naturreservater, både i saksbehandling, arbeid med forvaltningsplaner og andre forvaltningsoppgaver. Det foregår imidlertid lite søknadspliktig aktivitet i Ausvasstormyra naturreservat. Forvaltningen av naturreservatet dreier seg derfor mer om å overvåke naturtilstanden og vurdere skjøtselstiltak på slåttemyra.

5.1 Trusler mot verneverdiene

Det meste av verneverdiene i naturreservatet er knyttet til ulike typer myr. Den største trusselen mot disse verneverdiene gjengroing. Dette gjelder særlig slåtte- og beitemyra der vegetasjonen er avhengig av å bli holdt i hevd for å eksistere. Myr og våtmark er generelt utsatte naturtyper som er sårbare for slitasje og drenering. Det er derfor viktig at forbudet mot sykling og ridning blir overholdt i disse områdene.

5.2 Forvaltningsutfordringer

For å bevare verneverdiene Ausvasstormyra naturreservat bør det jevnlig føres tilsyn av naturtilstanden i naturreservatet. Forvaltningsplanen (deriblant skjøtsel og tiltak) kan revideres ved behov. Forvaltningsutfordringene i Ausvasstormyra naturreservat (tabell 1) er knyttet til å bevare et variert og lite påvirket myrkompleks, deriblant slåttemyra. Forvaltningsutfordringene er vurdert i et langsiktig perspektiv, og det kan bli aktuelt å knytte bevaringsmål til disse. Bevaringsmålene skal i tilfellet være konkrete og målbare, og registreres fortløpende i Miljødirektoratets fagsystem for verneområder (NatStat). Det kan opprettes et bevaringsmål knyttet til slåtte- og beitemyra for å overvåke gjengroing.

Tabell 1. Oversikt over langsiktige forvaltningsutfordringer for arter og naturtyper i Ausvasstormyra naturreservat. Se tabell 2 for overvåkingsplan.

Art/naturtype	Forekomst	Forvaltningsutfordringer
Slåtte- og beitemyr	Kjerneområdet	Myra skal holdes åpen og inngrepsfri. Det bør settes i gang skjøtsel av slåttemyr.
Rikmyr	Ukjent	Myra skal holdes inngrepsfri. Forekomst av rik- og ekstremrikmyr skal kartlegges grundigere i naturreservatet.
Rødlista arter	Hele naturreservatet	Utbredelsen av rødlista arter i naturreservatet skal ha muligheten til å øke ved at habitatene de lever i opprettholdes og gjennomgår naturlig utvikling.
Svartelista arter	Hele naturreservatet	Svartelista arter skal ikke forekomme.

5.3 Overvåking og tiltak

Forvaltningsmyndigheten kan initiere oppsyn, overvåking eller tiltak i naturreservatet. Aktuelle aktører i forbindelse med utføring av forvaltningstiltak kan være SNO, grunneier og eventuelle eksterne aktører.

Overvåkings- og tiltaksplan for naturverdiene i Ausvasstormyra naturreservat er beskrevet i tabell 2. Denne planen er tett knyttet opp til forvaltningsutfordringene i tabell 1. Dersom svartelista arter oppdages i området skal det iverksettes tiltak for å bekjempe disse. Ved befarings kan naturtilstanden dokumenteres med bilder, samt tekst dersom det er noe spesielt å bemerke.

Tabell 2. Forslag til overvåking og tiltak i Ausvasstormyra naturreservat. Tabellen er delt inn i arter/naturtype, hva slags oppsyn som bør føres og tiltak som bør gjennomføres.

Art/ naturtype	Overvåking	Tiltak	Når?	Ansvarlig
Slåttemyr	Etablere og følge opp bevaringsmål knyttet til miljøvariabelen «gjengroing».	- Utarbeide skjøttselsplan. - Gjennomføre skjøtsel etter skjøttselsplan.	2018 - 2027	Forvaltningsmyndigheten /SNO
Rikmyr	Tilstanden kan overvåkes med bevaringsmål i NatStat.	Naturreservatet skal NiN-kartlegges.	2017 - 2027	Forvaltningsmyndigheten / FMNT
Rødlista arter	Registrere forekomster av disse. Funn registreres i artsobservasjoner.no. Slåtte- og beitemyra skal prioriteres.		Hvert 10. år (fra 2017)	Forvaltningsmyndigheten
Svartelista arter	Dersom svartelista arter oppdages skal disse bekjempes og lokalitetene undersøkes hvert år.		Hvert 5. år (fra 2017)	Forvaltningsmyndigheten /SNO

5.3.1 Skjøtsel

Det pågår ikke skjøtsel i Ausvasstormyra naturreservat i dag. Skjøtsel kan brukes for å oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet. Det skal vurderes å sette i gang skjøtselstiltak for å holde slåtte- og beitemyrer åpne. Dersom private aktører er interessert i å bidra med dette, kan det søkes om tilskudd til dette gjennom tilskuddsordningen for trua naturtyper. Søknad sendes via Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter innen 15. januar. Skjøtsel skal foregå i tråd med skjøttselsplan.

Skjøtsel av slåttemark

I likhet med de fleste slåttemyrene i landet, har det heller ikke på Ausvasstormyra vært slått siden 1950-tallet. Slåttemarker kan imidlertid holdes åpne i mange år etter siste slått, da det tette teppet av gress og urter er motstandsdyktig mot gjengroing. Tilstanden til naturtypen forverres imidlertid når busker og kratt begynner å etablere seg. Da lukker vegetasjonen seg raskt, og lave urter får mindre lys og blir utkonkurrert av høyere vegetasjon (DN 2009).

Kantslått kan derfor være et forholdsvis enkelt og effektivt tiltak for å hindre at busker og kratt etablerer seg i myrkanten. Skjøtsel bør foregå etter plan, og dersom det blir aktuelt med skjøtselstiltak skal det lages en skjøtselsplan eller et skjøtselsnotat. NTNU Vitenskapsmuseet har god fagkompetanse på slåttemyr og skjøtsel. Det kan derfor være aktuelt å benytte Vitenskapsmuseet dersom det skal utarbeides skjøtselsplan for Ausvasstormyra.

5.4 Retningslinjer for brukerinteresser

Det er tillatt å bruke naturreservatet til blant annet beiting, jakt, fiske og friluftsliv og i verneforskriften står det spesifisert hva slags aktivitet som er direkte tillatt i naturreservatet, samt hva som må omsøkes. Det foregår imidlertid lite søknadspliktig aktivitet i Ausvasstormyra naturreservat i dag, og vi har derfor kun fokusert på de mest aktuelle punktene i verneforskriften i dette kapitlet. For generelle vernebestemmelser og regulering av ferdsel, se verneforskriften i vedlegg 1.

Forklaring av verneforskriften §§ 3-8

§ 3 Fastsetter hva som ikke er tillatt i Ausvasstormyra naturreservat.

§ 4 Unntak fra vernebestemmelsene i § 3.

§ 5 Fastsetter hva som ikke er tillatt av ferdsel.

§ 6 Unntak fra ferdselsbestemmelsene i § 5.

§ 7 Fastsetter tiltak som sees på som nødvendige, og som er drøftet gjennom verneprosessen. Tiltakene må omsøkes, men det gis vanligvis dispensasjon. Det kan her gis flerårige dispensasjoner.

§ 8 Det kan gis dispensasjoner til tiltak som ikke er fastsatt i § 7 dersom det ikke strider mot formålet med vernet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig (*ifølge naturmangfoldloven § 48*).

5.4.1 Reindrift og samiske interesser

Formålet med vernet av Ausvasstormyra naturreservat omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget. Vernet skal ikke være til hinder for rasjonell reindrift, og området skal forvaltes slik at reindrift skal kunne foregå som tidligere. Sametinget er forvaltningsmyndighet for samiske kulturminner og alle tiltak som kan skade disse må forelegges Sametinget. Reindrift i naturreservatet reguleres hovedsakelig av reindriftsloven.

Bål

Uttak av trevirke til bål er tillatt, men tørr gran og furu (gadd) skal ikke felles (*ifølge § 4 punkt 9*).

Motorferdsel

Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift er tillatt, men leiekjørere for reineiere må medbringe skriftlig tillatelse fra oppdragsgiver (*ifølge § 6 punkt 3*). Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark i forbindelse med utøvelse av reindrift, samt start og landing med helikopter, kan tillates (*ifølge § 7 punkt 8 og 9*). Reinen flyttes over Ausvasstormyra, og det er her behov for bruk av motorkjøretøy både på barmark og snøføre.

Reinbeitedistriktene er pålagt å utarbeide distriktsplan, jf. § 62.i reindriftsloven. Distriktsplanen skal vise hvilke terrenggående kjøretøy som brukes, samt ha bruksregler for motorisert ferdsel på barmark. Etter reindriftslovens § 23 skal motorisert ferdsel på barmark begrenses mest mulig og så langt som mulig foregår etter faste traseer. For motorisert ferdsel på barmark kan distriktsplan / bruksregler, som beskriver motorisert ferdsel tilstrekkelig, legges til grunn for tillatelse etter verneforskriften.

Rydding av flyttleier og kjøretraséer

Rydding av flyttleier og kjøretraséer kan tillates (*ifølge § 7 punkt 12*). Det finnes ingen tydelige «flyttgater» i Ausvasstormyra naturreservat. Det vurderes at små mengder virke, som er til hinder ved reinflytting, kan fjernes der det er behov. Med små mengder virke menes kvister og småtrær, samt vindfall som hindrer reintrekk.

Gjerder og samleanlegg

Det kan gis tillatelse til oppføring av midlertidige gjerder og samleanlegg i forbindelse med reindrift (*ifølge § 7 punkt 10*). Medbrakte stolper og gjerder faller under denne radaren, og kan settes opp midlertidig uten søknad.

Tradisjonelt samisk håndverk

Verneforskriften er ikke til hinder for skjæring av sennagress til fottøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji og bruksgjenstander. Ifølge § 4 punkt 11 er uttak av rødlista arter og særegne vekstformer på trær (for eksempel rikuler) ikke tillatt.

5.4.3 Landbruk

Beiting

Beiting er tillatt i Ausvasstormyra naturreservat (*ifølge § 4 punkt 1*). Vedlikehold av anlegg og innretninger som var i bruk på vernetidspunktet er tillatt (*ifølge § 4 punkt 7*). Etter søknad kan det gis dispensasjon til nødvendig motorferdsel i forbindelse med beiting (*ifølge § 7 punkt 13*), samt for vedlikehold av anlegg og innretninger som var i bruk på vernetidspunktet (*ifølge § 7 punkt 3*), men dette er lite aktuelt da det ikke finnes innretninger i reservatet. Det kreves ikke søknad for å frakte ut skadde og syke bufe, men det skal brukes kjøretøy som er skånsomme mot markoverflaten og gis beskjed til ansvarlig oppsyn i forkant av kjøringen (*ifølge § 6 punkt 1*). Dersom en ikke lykkes i å få kontakt med ansvarlig oppsyn kan melding gis i etterkant av kjøringen.

Anlegg, innretninger og kulturminner

Oppføring av bygninger og gjerder, samt andre permanente eller midlertidige innretninger, er forbudt i naturreservatet (*ifølge § 3 punkt 3*), men det kan søkes om dispensasjon til istandsetting og vedlikehold av kulturminner (*ifølge § 7 punkt 4*).

5.4.5 Jakt og fiske

Jakt, fangst og fiske reguleres etter viltloven og lakse- og innlandsfiskeloven. Jakt- og fiske administreres av grunneier (Statskog SF). Skadefelling av store rovdyr er tillatt i samsvar med gjeldende lovverk (*ifølge § 4 punkt 3*). Etter søknad kan det gis tillatelse til utføring av tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk (*ifølge § 7 punkt 7*).

Storviltjakt

All vegetasjon er vernet mot ødeleggelse, men fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt (for å få bedre sikt) er tillatt (*ifølge § 4 punkt 4*). Det er også tillatt å sette opp midlertidige mobile jakttårn som fjernes etter endt jaktsesong (*ifølge § 4 punkt 5*). Uttransport av felt elg og hjort er tillatt dersom en bruker lett terrenggående beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget (*ifølge § 6 punkt 2*). Ved terrengskade av betydning vil tiltakshaver bli stilt til ansvar, og det kan bli stilt krav om oppretting av skadene. Dersom andre kjøretøy skal benyttes til uttransport må dette omsøkes (*ifølge § 7 punkt 2*).

Retningslinjer

Uttransport av felt storvilt skal foregå utenom våte myrpartier, og annen bæresvak mark, for å unngå varige kjørespor.

Veiledning for dispensasjonsøknader

Uttransport av storvilt med annet kjøretøy

Søknad må inneholde tidsrom for transporten og hva slags kjøretøy som skal benyttes.

5.4.6 Friluftsliv

Alle er velkommen til å ferdes i området etter allemannsretten i friluftsløven, men utøvelse av friluftsliv skal ikke være til skade for verneverdiene eller til ulempe for reindrift.

Ferdsel og båndtvang

Hunder skal holdes i bånd under båndtvangen (1. april – 20. august). All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner (*ifølge § 5 første ledd*). Sykling og bruk av hest og kjerre utenom eksisterende vei er også forbudt (*ifølge § 5 punkt 3*), men siden det ikke finnes veier i naturreservatet er disse aktivitetene uaktuelle. Ridning er forbudt utenfor stien som er avmerket på kartet i figur 2 (*ifølge § 5 punkt 3*).

Arrangementer

Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer og andre arrangementer er i utgangspunktet forbudt (*ifølge § 3 punkt 4*), men det kan her søkes om avgrenset bruk av reservatet (*ifølge § 7 punkt 6*). Et fåtall telt, en skoleklasse på tur eller tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av barnehager, ideelle organisasjoner eller liknende, regnes ikke som større arrangementer og omfattes ikke av forbudet. I tvilstilfeller skal aktiviteten omsøkes. Vernebestemmelsene er ikke til hinder for å arrangere Strompedalsmarsjen etter stien som er markert på kartet i figur 2 (*ifølge § 4 punkt 10*).

Geocaching

Ferdsel i forbindelse med geocaching utgjør trolig ingen trussel mot verneverdiene i naturreservatet. Det trengs ikke dispensasjon fra verneforskriften for å plassere ut cacher i området. Eventuelle cacher bør plasseres i nærhet til eksisterende stier og skal ikke spikres fast i trær eller plasseres på annen måte som vil være til skade for naturen.

Bålbrenning

Uttak av virke til bål og enkelt friluftsliv er tillatt (*ifølge § 4 punkt 9*), men tørr gran og tørr furu (gadd) skal ikke felles.

Bær og matsopp

Sanking av bær og matsopp er tillatt (*ifølge § 4 punkt 6*).

Rydding av stier

Eksisterende stier kan ryddes uten søknad (*ifølge § 4 punkt 8*).

Retningslinjer

Rydding av stier:

Dette gjøres ved å kappe vekk den delen av treet som ligger over stien, slik at stien åpnes igjen. Bestemmelsen gjelder innenfor stiens eksisterende bredde. Nedfall skal ikke fjernes fra reservatet eller ryddes i haug, men legges ved siden av stien.

Figur 10. Eksempel på stistrydding (illustrasjonsfoto).

Foto: Marie Uhlen Maurset, FMNT.

5.4.7 Redning og øvelser

Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet er direkte tillatt i Ausvasstormyra naturreservat (*ifølge § 6 første ledd*). Dette unntaket gjelder imidlertid ikke øvingskjøring. Dersom det skal foregå motorferdsel i naturreservat i forbindelse med øvelser skal dette omsøkes (*ifølge § 7 punkt 1*).

6 Saksbehandling

FMNT er forvaltningsmyndighet i Ausvasstormyra naturreservat. Søknader om tillatelser eller dispensasjoner fra verneforskriften sendes derfor FMNT.

6.1 Dispensasjonssøknader

Hva som er tillatt, samt hva som kan tillates etter dispensasjon, er beskrevet i kapittel 5.4 i forvaltningsplanen, der det refereres til verneforskriften.

Loverk

Verneforskriften for Ausvasstormyra naturreservat er gjeldende loverk for verneområdet. Søknader om dispensasjon fra vernebestemmelsene sendes forvaltningsmyndigheten.

Vedtak

Alle vedtak registreres i miljøvedtaksregisteret. Politiet skal ha kopi av motorferdseløyver og Sametinget og fylkeskommunen skal ha kopi dersom vedtaket berører kulturminner.

Oppsyn

SNO har ansvar for oppsyn i Ausvasstormyra naturreservat. De fører kontroll med at verneforskriften og eventuelle dispensasjonsvedtak overholdes.

Tekstboksen nedenfor gir en oversikt over hva dispensasjonssøknader skal inneholde.

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften skal inneholde:

- Tiltakshavers /søkers navn og adresse
- Kart med inntegnet plassering av tiltaket
- Eiendomsforhold (evt. grunneiers tillatelse)
- Beskrivelse av tiltaket, omfang, varighet og sannsynlig innvirkning på verneverdiene
- Hvilke naturtyper og naturverdier som blir berørt (dersom dette er kjent)

7 Kilder

Artsdatabanken. 2016. Artsportalen. <http://www.artsportalen.artsdatabanken.no/>.

Direktoratet for naturforvaltning 2007. *Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold*. DN håndbok 13 2. utgave 2006 (oppdatert 2007).

Direktoratet for naturforvaltning. 2009. *Handlingsplan for slåttemark*.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. 2008. *Vern av skog på Statskog, Opplysningsvesenets fond sine eiendommer og div. private areal i Nord-Trøndelag fylke. Høringsutkast til verneplan*. Rapport nr. 6 – 2008.

Gederaas, L., Moen, T.L., Skjelseth, S. og Larsen, L.-K. (red.) 2012. *Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012*. Artsdatabanken, Trondheim.

Henriksen S. og Hilmo O. (red.) 2015. *Norsk rødliste for arter 2015*. Artsdatabanken, Norge.

Miljødirektoratet. 2015. Slåttemyr. Hentet fra:
<http://www.miljostatus.no/tema/naturmangfold/utvalgte-naturtyper/slattemyr/>

Miljødirektoratet. 2016. <http://kart.naturbase.no/>

Moen, A. og medarbeidere. 1983. *Myrundersøkelser i Nord-Trøndelag i forbindelse med den norske myrreservatplanen*. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1983 1: 1-160.

Moen, A. 1998. *Nasjonalatlas for Norge. Vegetasjon*. Statens kartverk, Hønefoss. 199 s.

Norges geologiske undersøkelse (NGU). 2016. <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

Årjel-Njaarke sijte. 2009. Høringsuttalelse: *Vern av skog på Statskog, OVF og gjennom frivillige avtaler med private grunneiere – høring*. Høringsuttalelse. Brev til FMNT av 30.01.09.

Vedlegg 1. Verneforskrift

Forskrift om vern av Ausvasstormyra naturreservat, Namsskogan kommune, Nord-Trøndelag

Dato: FOR-2011-12-16-1288

Publisert: II 2011 hefte 5

Ikrafttredelse: 16.12.2011

Gjelder for: Namsskogan kommune, Nord-Trøndelag

Hjemmel: LOV-2009-06-19-100-§34, LOV-2009-06-19-100-§37, LOV-2009-06-19-100-§62

Korttittel: Forskrift om Ausvasstormyra naturreservat

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2011 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Miljøverndepartementet. Endret ved forskrift 15. mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

§ 1. Formål

Formålet med naturreservatet er å verne et variert og lite påvirket myrkompleks med randsoner av skog i indre deler av fylket. Med sin variasjon i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser har området særlig betydning for naturmangfold.

Store myrarealer har ekstremrik vegetasjon, og kalkåren gjennom området gir også rik skogvegetasjon. Området har mosaikk av bekkedrag, skogdrag og myr. En bekkekløft med høgstaudeskog og lågurtskog inngår.

Området har særskilt naturvitenskapelig verdi gjennom betydelig areal med ekstremrik bakkemyrvegetasjon.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2. Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: 51/1 i Namsskogan kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 2 256 dekar.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk 1:7 500, datert Miljøverndepartementet desember 2011. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Namsskogan kommune, hos Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet. Det samme gjelder jordskiftekartet som lages etter grensemerking.

§ 3. Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

For naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

1. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
2. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødigg forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
3. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen er ikke uttømmende.
4. Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.

§ 4. Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

1. Beiting.
2. Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
3. Skadefelling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
4. Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
5. Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn i forbindelse med storviltjakt.
6. Sanking av bær og matsopp.
7. Vedlikehold av anlegg og innretninger som er i bruk på vernetidspunktet.
8. Rydding av eksisterende stier, dvs. fjerning av greiner og nedfall over stien.
9. Skånsomt uttak av virke for enkelt friluftsliv og bål på stedet. Tørr gran og tørr furu (gadd) skal ikke felles.
10. Arrangering av Strompedalsmarsjen etter stien gjennom området.
11. Skjæring av sennagress til fottøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji/tradisjonell samisk husflid og tradisjonelle samiske bruksgjenstander. Bestemmelsen gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødlisten, eller uttak av særegne vekstformer på trær (for eksempel rikuler).

§ 5. Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

1. Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
2. Bruk av sykkel og hest og kjerre samt ridning utenom eksisterende veger er forbudt.
3. Riding er forbudt utenom på eksisterende sti gjennom området.

§ 6. Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for:

Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingskjøring.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

1. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
2. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett terrenggående beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
3. Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reineiere eller reindriftsansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon/avtale med oppdragsgiver for at kjøringen skal være lovlig.

§ 7. Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

1. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet knyttet til formål nevnt i § 6 første ledd.
2. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn nevnt i § 6 andre ledd nr. 2.
3. Nødvendig motorferdsel for vedlikehold av anlegg og innretninger som nevnt i § 4 nr. 7.
4. Istandsetting, skjøtsel og vedlikehold av kulturminner.
5. Hogst av etablerte plantefelt.
6. Avgrenset bruk av reservatet som angitt i § 3 nr. 4.
7. Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
8. Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark ved utøvelse av reindrift.

9. Start og landing med helikopter i forbindelse med reindrift.
10. Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift.
11. Reindriftenes nødvendige uttak av bjørk til brensel og bjørk for vedlikehold av lovlig oppsatte reingjerder og annet reindriftsutstyr, i samsvar med forvaltningsplan.
12. Rydding av eksisterende drivingslei og kjørolei i reindriften, i samsvar med forvaltningsplan.
13. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med beiting som nevnt i § 4 nr. 1.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplan i henhold til reindriftsloven, slik at næringen kan utøves på en tilfredsstillende måte.

§ 8. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet.

§ 10. Forvaltningsplan

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet.

Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsorden som etableres.

§ 12. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Samtidig oppheves forskrift 26. august 1988 nr. 676 om fredning av Ausvasstormyra naturreservat, Namsskogan kommune, Nord-Trøndelag.

Vedlegg 2. Beskrivelse av kjerneområder

Verdivurdering av kjerneområder

Svært viktig (A): Lokalteter med arter eller naturtyper i rødlistekategoriene «kritisk truet» (CR) eller «sterkt truet» (EN). Lokalteter vurderes også som «svært viktige» dersom det er sannsynlig at slike arter finnes der.

Viktig (B): Lokalteter med rødlistearter i kategorien «sårbar» (VU), eller lokalteter hvor det er sannsynlig at disse forekommer. Lokalteter kan også vurderes til kategori B dersom de inneholder flere arter i kategorien «nær truet» (NT), eller dersom den inneholder naturtyper i kategoriene VU eller NT.

Lokalt viktig (C): Lokalteter som ikke når opp til prioritering i B-kategori, men som kan være viktige i lokal sammenheng.

(Direktoratet for naturforvaltning 2007)

Beskrivelsen av kjerneområdene er utdrag fra naturbase (Miljødirektoratet 2016):

Råfjellet – Slåtte- og beitemyr

Verdi: B

Areal: 220 daa

Kategori: Utvalgt naturtype

Den påstått viktigste slåttemyra for gårdene i Strompedalen. Myra er vernet som naturreservat – ekstremrik myr.

Kilde: Bjørnstad, T. 2000. Feltundersøkelser.

Ausvasstormyra – Rikmyr

Verdi: A

Areal: 1202 daa

Kategori: Gamle Ausvasstormyra naturreservat (før utvidelsen i 2011)

Myra ble vernet i 1988 og omfatter 1200 daa. Rikmyr-bakkemyr med nasjonal verneverdi.

Kilde: Bjørnstad, T. 2000. Feltundersøkelser.

Beskrivelse av viktige skogområder som er hentet fra nøkkelbiotop-registrering (Korbøl 2003):

Austvatnet NV er ei bekkekløft som går i øst-vest retning (se figur 4). Vegetasjonen varierer mellom småbregneskog (30 %), storbregneskog (20 %) og høgstaudeskog (50 %). Gran er det dominerende treslaget (95 %), men det er innslag av bjørk (5 %). Skogen er generelt dårlig sjiktet, men det finnes mange grantrær med høy alder. Mange bergvegger har overheng. Lite dødved.

Vedlegg 3. Miljørettsprinsipper ved saksbehandling

I følge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer for offentlige beslutninger. Det vil si at disse prinsippene skal vurderes, og at det skal fremgå i avgjørelsen hvordan de er tatt hensyn til og vektlagt. Nedenfor beskrives de fem prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arter, naturtyper, naturens tilstand og effekt av påvirkninger. I hver enkelt dispensasjonssøknad vurderes derfor:

- 1) Hvilke naturverdier finnes på stedet?
- 2) Hva er effekten av det omsøkte tiltaket på disse verdiene?
- 3) Hvor er denne kunnskapen hentet fra (rapporter, generell kunnskap, erfaringer osv.)?

§ 9 Føre-var-prinsippet

Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap til å kunne si noe om virkningen av det omsøkte tiltaket på naturmiljøet skal føre-var-prinsippet benyttes.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Samlet belastning på økosystemet skal vurderes. Under behandlingen av dispensasjonssøknader skal det derfor vurderes hva slags belastning økosystemet har vært utsatt for (i form av tidligere og nåværende tiltak og bruk), hva det trolig vil bli utsatt for i fremtiden, og hva den samlede belastningen på økosystemet vil bli dersom dispensasjonen gis.

§ 11 Kostnader ved miljøforringelse

Den som gjør skade på miljøet skal bære kostnadene. Det kan altså bli stilt krav om at tiltakshaver utbedrer skadene tiltaket har medført, eller at tiltakshaver må dekke kostnadene ved å hindre skade på naturmangfoldet.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det skal velges de driftsmetoder, teknikker og den lokalisering av tiltaket som gir minst skade på naturen. Det skal derfor alltid vurderes om det finnes alternative lokaliseringer, og om disse gir mindre skade på naturmangfoldet. Det skal også alltid vurderes om det finnes andre teknikker eller driftsmetoder som gir mindre skade.

Vedlegg 4. Bruk av naturmangfoldloven §§ 8-12

Dette vedlegget beskriver hvordan miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 har blitt brukt til å utforme forvaltningsplanen. De sentrale prinsippene i dette arbeidet har vært naturmangfoldloven §§ 8-12, som ifølge § 7 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8 står sentralt i utformingen av forvaltningsplanen. Under denne paragrafen står det at beslutninger som påvirker naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig kunnskap. Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i Ausvasstormyra naturreservat er beskrevet i kapittel 1 og 4. Denne kunnskapen er bakgrunnen for utformingen av forvaltningsutfordringer og oppsynsplan i kapittel 5.2 og 5.3, samt retningslinjene for brukerinteresser i kapittel 5.4 og bevaringsmål i vedlegg 4. Kunnskapen om naturen i Ausvasstormyra er imidlertid basert på gamle registreringer, og det vil være nødvendig med nye kartlegginger for å styrke kunnskapsgrunnlaget. Føre-var-prinsippet, jf. nml § 9, er derfor blitt brukt til å utforme tiltaksplanen i naturreservatet, der sentrale tiltak er å gjøre en ny NiN-kartlegging i området, samt utforme bevaringsmål knyttet til slåttemyra.

Oppsynsplanen i kapittel 5.3 er utarbeidet for å kunne vurdere utviklingen av verneverdiene i naturreservatet. Ved å føre oppsyn med bruken av området parallelt med tilstanden til naturverdiene, vil en kunne gi en vurdering av den samlede belastningen på økosystemet, etter prinsippet i naturmangfoldloven § 10. Dette vil også kunne bli en viktig del av det fremtidige kunnskapsgrunnlaget om økosystemets robusthet, og bør vurderes i forbindelse med revideringen av forvaltningsplanen.

Prinsippene i §§ 11 og 12 har blitt lagt til grunn i utformingen av retningslinjer for brukerinteresser i kapittel 5.4. Disse prinsippene går ut på at tiltakshaver skal bære kostnadene ved miljøforringelse (§ 11), og at en skal bruke de teknikker og driftsmetoder som gir minst belastning på naturmangfoldet (§ 12). Dette gjelder blant annet uttransport av felt storvilt, der det kun er lette beltegående terrengkjøretøy som er direkte tillatt brukt gjennom verneforskriften. Retningslinjene i forvaltningsplanen pålegger ikke brukerinteressene direkte ekstra kostnader, men det står blant annet spesifisert at en vil kunne få krav om utbedring dersom en gjør skade på naturmangfoldet gjennom en annen driftsform enn det som står spesifisert i forvaltningsplanen. Det vil også kunne bli et krav, ved en eventuell dispensasjon fra verneforskriften, om at en bestemt teknikk eller driftsmetode skal benyttes for å gjøre minst mulig skade på naturen.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 vil også bli vurdert under behandlingen av dispensasjonssaker.

Vedlegg 5. Bevaringsmål med tilstandsvariabler

Forvaltningsutfordring: Slåtte- og beitemyra skal ikke gro igjen.

Som en del av tidligere utmarksutnytting har det foregått slått på de fleste kalkrike myrene i Norge. Gjennom hundrevis av år har artsmangfoldet utviklet seg som følge av denne påvirkningen, noe som har formet en artsrik og unik naturtype. Ettersom myrslåtten tok slutt i løpet av første halvdel av 1900-tallet, er slåttemyr i dag en av de mest truede naturtypene i Norge (Miljødirektoratet 2016).

Den største trusselen mot slåtte- og beitemyrer er gjengroing. Følgende bevaringsmål er derfor knyttet til denne miljøvariabelen.

Tilstandstrinnene fylles ut når bevaringsmålet er etablert.

Bevaringsmål	Tilstands-variabel	Overvåking		God tilstand		Middels tilstand		Dårlig tilstand		Målenhet-intervall
		Start	Frekvens	Trinn	Målt mengde	Trinn	Målt mengde	Trinn	Målt mengde	
Myra skal holdes fri for busker og trær.	Gjengroing		5 år							

Tilstanden til slåtte- og beitemyra (se kart i figur 4) vurderes ved første befaring og bevaringsmål etableres. Er myra under god tilstand skal skjøtsels-tiltak iverksettes dersom tilstanden reduseres. Er myra i under middels eller dårlig tilstand skal skjøtsels- eller restaureringstiltak vurderes.

